

واریز درآمد نفتی به «خزانه» امن

کاردن، مدیرعامل شرکت ملی نفت: صادرات روزانه نفت از یک میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه در دولت قبل به ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه رسیده است

است؛ یعنی از اواسط سال ۹۵. خودش می گوید از فشار کار این یک سال است. قبل از شروع مصاحبه قرصی از جیبش در آورد و خورد. در ادامه گفت: «در این یک سال کارهای زیادی انجام دادیم و صنعت نفت را به نقطه قابل قبولی رساندیم. اگر هر دولتی غیر از دولت یازدهم یا با تفکری متفاوت از آن روی کار آمده بود الان صنعت نفت ایران از پادر آمده بود. اما دولت یازدهم برجام را اجرا کرد و ما از مزایای آن بیشترین استفاده را کردیم.» او به بیان توضیحات بیشتری در مورد آخرین وضعیت صنعت نفت کشور در گفت و گو با ما پرداخت که در ذیل می خوانید:

□ **عطیه لباف/** طی یک سال اخیر بارها شنیدیم که صنعت نفت کشور از فضای پسابرجام بیشترین استفاده را کرد. این موضوع را از رهبر معظم انقلاب تارئیس جمهوری، وزیر امور خارجه و وزیر نفت به دفعات تکرار کردند. لذا بهانه ای شد که سراغ علی کاردر مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران بروم تا از زبان او جزئیات بیشتری از شرایط صنعت نفت در سال ۹۵ بشنویم. اتفاقا کنار اتفاق وزیر نفت است و به نوعی وزیر دست راست زنگنه به شمار می رود. از حراست طبقه چهاردهم ساختمان وزارت نفت رد و در طبقه پانزدهم وزار تخانه وارد دفترش می شوم. موهایش نسبت به آخرین باری که با او مصاحبه کردم سفیدتر شده

عکس: تقی احمدی / ایران

زیربنایهای ایجاد ارزش افزوده در صنعت نفت بپردازد. از ابتدای دولت مجوزهای زیادی به بخش های خصوصی علاقه مند داده شد تا این زیرساخت ها هر چه سریعتر فراهم شود. تعدادی از آنها زمین هم گرفته اند اما هنوز توسعه جدی انجام نشده است. یکی از نکاتی که منتقدان خام فروشی نفت خام باید در نظر بگیرند این است که اقتصاد پالایشگاه ها بشدت آسیب پذیر و شکننده است و با شرایط کنونی اقتصاد نمی توان براحتی وارد آن شد. برای مثال اگر یک کشور بنزین مصرفی خود را تأمین کند، اتفاق خیلی مهمی رخ داده است و ما با افتتاح پالایشگاه ستاره خلیج فارس و تبدیل میعانات گازی به بنزین می توانیم به آن دست یابیم. اما اینکه غالب نفت خام و فرآورده های نفتی کشور را بتوانیم پالایش کنیم در کوتاه مدت ممکن نیست و همین طور نیازمند اقتصاد بسیار قدرتمندی است. فکرمی کنم می توانیم در برنامه ششم توسعه به آن برسیم. در حال حاضر مهم ترین اقدامی که قابل اجرا بود افزایش تولید و صادرات نفت خام کشور و احیای بازار از دست رفته ایران بود که عملی شد و این موضوع قدرت چانه زنی ما را در جهان افزایش داد. بنابراین الان توسعه سریع پالایشگاه و مجتمع های پتروشیمی در توان بخش خصوصی ما نیست اما با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی، انتشار اوراق و همین طور همکاری های بین المللی می توان این راه را طی کرد. از طرف دیگر همکاری های بین المللی بازار فروش این محصولات را نیز فراهم کرد. از طرف دیگر ما باید صرفه جویی را نیز در دستور کار قرار دهیم. اگر قرار باشد که میلیاردها دلار سرمایه گذاری کنیم تا پالایشگاه و مجتمع های پتروشیمی احداث شود و همه تولیدات آن را خودمان مصرف کنیم، بی فایده است. حتی شبیه این است که ما کوهی از دلار را آتش بزنیم. لذا باید به مرور ظرفیت تولید نفت خام و سایر محصولات را بالا ببریم، به توسعه زیرساخت های پالایشی کشور

صادر می کنیم که ناگفته نماند که این رقم پیش از اجرای برجام یک میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه در روز بود.

یعنی تهدیدهای ترامپ تأثیری روی صادرات نفت خام ما و روابطمان با مشتریان اروپایی نداشت؟

خیر. جالب است که همین امروز ما تقاضای ۲ میلیون و ۴۷۰ هزار بشکه نفت خام را داریم اما به دلیل محدودیت های تولید این ماه هستیم که نمی توانیم این ظرفیت را عملی کنیم. هر وقت تولید نفت خام ایران به ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز برسد، آن روز می توانیم به ۲ میلیون و ۴۷۰ هزار بشکه تقاضای مشتریان پاسخ دهیم. در حال حاضر حدود یک میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه در روز پالایشگاه های کشور نفت خام نیاز دارند که نمی توانیم نیاز آنها را برآورده نکنیم.

یکی از اتفاقاتی که در یک سال اخیر رقم خورد احیای بازار اروپا بود. الان چقدر نفت خام به این قاره صادر می شود؟

حدود ۷۰۰ تا ۹۰۰ هزار بشکه در روز به اروپا صادر می کنیم که این میزان بالاترین حجم نفت خامی است که به اروپا فروخته شده است.

آیا تا پایان دولت به تولید ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه ای نفت خام دست خواهیم یافت؟

افزایش تولید صیانتی نفت خام کار آسانی نیست و نیاز به سرمایه گذاری های میلیاردی دارد. فکرمی کنم تا پایان دولت یازدهم کمی بیشتر از ۲ میلیون بشکه در روز نفت خام تولید کنیم اما پایدار نیست و نیازمند سرمایه گذاری است.

منتقدان عقیده دارند که دولت یازدهم خام فروشی را ترویج کرده است و افزایش تولید و صادرات نفت خام دستاورد مهمی تلقی نمی شود. آیا موافقید؟

بعد از اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی دولت و شرکت های دولتی مجاز به توسعه پالایشگاه ها و مجتمع های پتروشیمی نیستند. این اقدام مجوزهای خاص نیاز دارد و باید بخش خصوصی به توسعه

اگر دولت دیگری کشور را مدیریت می کرد و برجام اتفاق نمی افتاد، الان وضع صنعت نفت چگونه بود؟

شرایط بسیار ناگوار بود. برای مثال اکنون در بهترین حالت ۴۵۰ هزار بشکه در روز نفت خام صادر می کردیم! چرا که تحریم ها به ما اجازه صادرات بیشتر نفت خام را نمی داد. یا آنکه ما به خاطر نیاز به گاز، مجبور به تولید میعانات گازی از پارس جنوبی نیز بودیم تا زمان اجرای برجام، حجم ذخایر میعانات گازی کشور روی آب به ۷۵ میلیون بشکه رسیده بود و امروز این حجم از ۲۰۰ میلیون بشکه هم رد شده بود. این موضوع به تنهایی هزینه بسیار سنگینی برای کشور داشت چرا که باید کشتی اجاره می کردیم که در جای مناسب ثابت بماند. اکنون تولید نفت خام هم در حدود ۲ میلیون بشکه در روز می شد. همین طور در بخش تأمین بنزین مصرفی کشور نیز به مشکل برمی خوردیم. از طرف دیگر برخی از قطعات مورد نیاز برای توسعه پارس جنوبی را نمی توانستیم تأمین کنیم و این موارد تعدادی از هزاران مشکلی بود که در نبود برجام با آنها مواجه می شدیم.

مهم ترین اقدامی که طی سال ۹۵ در صنعت نفت رقم خورد راجه می دانید؟

اقدامات مهم زیادی صورت گرفت که فکرمی کنم افزایش تولید نفت خام مهم ترین آنها بود. ما با استفاده از فضای پسابرجام، تولید نفت خام را از ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه در روز اجرای برجام به روزانه ۳ میلیون و ۹۰۰ هزار بشکه در زمستان سال ۹۵ رساندیم و تا پایان این سال تولید به ۴ میلیون بشکه در روز نزدیک شد.

صادرات نفت خام اکنون چقدر است؟

ما توانمندی صادرات ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه در روز نفت خام را داریم اما به دلیل محدودیت های تولید نمی توانیم این رقم را همواره حفظ کنیم. حدود ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه در روز اکنون نفت خام